

Schoolzwemmen

Folder voor
groepsleerkrachten

Bij de start van het schooljaar 2018 - 2019 is een nieuw protocol schoolzwemmen in werking getreden waarin afspraken staan over veiligheid vóór, tijdens en na het schoolzwemmen in de gemeente Rotterdam. Er zijn regels in vastgelegd voor de gemeente, schoolbesturen, zwembaden, zwem-onderwijzers, vervoerders en groepsleerkrachten. Deze afspraken scheppen duidelijkheid over de verschillende verantwoordelijkheden rond de veiligheid van schoolzwemmen.

Deze folder is vooral gericht op groepsleerkrachten. In het kort staan alle taken en verantwoordelijkheden van verschillende instanties beschreven en meer uitgebreid die van de groepsleerkracht. Het is bedoeld als houvast in de dagelijkse praktijk van het schoolzwemmen.

Veiligheid rondom het schoolzwemmen: wie zijn hierbij betrokken?

Rond het schoolzwemmen is heel wat te regelen, zoals het vervoer van de leerlingen naar het zwembad, de beschikbaarheid van het zwemwater, de zorg voor gediplomeerde zwemonderwijzers, zorg voor voldoende groepsleerkrachten en begeleiders (zie voor de definitie van 'begeleiders' het kopje 'begeleiders') voor toezicht en begeleiding van de leerlingen naar, van en in het zwembad. Ook zaken rondom de administratie en het diploma-zwemmen moeten worden geregeld. De infographic – verderop in de folder – zet de belangrijkste verantwoordelijkheden op een rij. Een korte toelichting is hierbij te vinden. Deze folder en de grafische

weergave van de verantwoordelijkheden is een samenvatting en uitwerking van de afspraken die in het protocol schoolzwemmen 2018 zijn vastgelegd. De volledige afspraken met alle betrokken partijen zijn na te lezen in het protocol Schoolzwemmen Rotterdam. Dit protocol is in te zien of op te vragen bij uw schooldirectie of schoolbestuur en te downloaden in het Digitaal Onderwijsloket via rotterdam.onderwijsloket.nl (bereikbaar met toegangscode).

De betrokken partijen:

Gemeente Rotterdam

De gemeente (directie Jeugd en Onderwijs) maakt het schoolzwemmen mogelijk. Zij zorgt voor de financiën, het vervoer en voldoende zwemonderwijzers. Verder stelt zij een school-zwemrooster op en controleert zij de kwaliteit en veiligheid in het zwembad. Ook informeert de gemeente scholen en schoolbesturen en controleert zij of afspraken worden nageleefd.

Vervoersmaatschappijen

Vervoerders zijn verantwoordelijk voor veilig en tijdig vervoer. Dat betekent onder meer dat de bus schoon is, er voldoende zitplaatsen zijn en dat de bus stopt op een plaats waar kinderen veilig kunnen in- en uitstappen.

Zwembaden

De zwembadexploitant is verantwoordelijk voor de veiligheid van de accommodatie. Hij zorgt voor de hygiëne en veiligheid volgens de regels van de Wet Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden (WHVBZ), voor calamiteitenplannen, een ontruimingsplan en bereikbare nooduitgangen.

Zwemonderwijzers

Een zwemonderwijzer is bevoegd, heeft een EHBO-diploma met reanimatie en kent het ontruimingsplan van het zwembad. De zwemonderwijzer weet welk zwemniveau de kinderen hebben, maakt een lesplan, aangepast aan de situatie en de leerlingen en zorgt voor een kindvriendelijk lesklimaat. De zwemonderwijzer heeft communicatieve en administratieve taken. Hij of zij houdt samen met de groepsleerkracht vorderingen bij, bepaalt wie er wel of niet mogen diplomazwemmen en geeft altijd alle relevante informatie door aan de groepsleerkracht.

Het schoolbestuur of de directie

De school is verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid van haar leerlingen, ook tijdens het schoolzwemmen. Dat betekent in de praktijk dat zij zorgt dat iedereen die binnen de school betrokken is bij het schoolzwemmen op de hoogte is van de afspraken die gemaakt zijn (het protocol schoolzwemmen). Ze verzekert zich ervan dat de organisatie van en het toezicht op het schoolzwemmen veilig is en dat er een ontruimingsplan voor het zwembad is en zorgt ervoor dat er genoeg groepsleerkrachten en begeleiders zijn tijdens het schoolzwemmen. Daarnaast zorgt het bestuur of de directie dat klachten bij de juiste instantie gemeld worden en houdt ze de administratie bij van het schoolzwemmen.

Begeleiders

Begeleiders helpen bij aan- en uitkleden en met toezicht houden. Zij doen dat volgens instructies van groepsleerkracht en zwemonderwijzers. Begeleiders zijn bijvoorbeeld ouders of andere leerkrachten.

De rol en verantwoordelijkheden van de groepsleerkracht

De groepsleerkracht is de belangrijkste spil in de dagelijkse praktijk van het school-zwemmen, tijdens het vervoer, bij het omkleden en tijdens de zwemles. Als werknemer van de school dient de groepsleerkracht alles te doen wat in zijn vermogen ligt om te voorkomen dat er ongelukken gebeuren met de aan hem toevertrouwde leerlingen. Ook heeft hij een belangrijke communicatieve taak richting de ouders en fungeert als intermediair tussen de zwemonderwijzers en de ouders. Daarnaast liggen bepaalde administratieve taken bij de groepsleerkracht.

Algemene verantwoordelijkheden

De groepsleerkracht heeft de eindverantwoordelijkheid voor (de veiligheid en gezondheid van) de leerlingen. De groepsleerkracht heeft altijd het recht het zwemonderwijs niet door te laten gaan, bijvoorbeeld in geval het zicht in het water wordt belemmerd door stroming, bij een onvoldoende aantal zwemonderwijzers (minimaal 2 per groep), bij een onvoldoende aantal begeleiders of bij overlast van derden. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het gedrag van de groep, ook tijdens de zwemles. Als er begeleiders van de school mee zijn vallen die ook onder de verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht. Leerlingen die niet meezwemmen worden in het belang van de veiligheid niet meegenomen naar het zwembad en blijven op school.

Praktische afspraken

Tijdens het vervoer

De groepsleerkracht zorgt ervoor dat de leerlingen 10 minuten voor het begin van de

zwemles in het zwembad zijn. De groepsleerkracht laat bij vervoer geen leerlingen bij de nooduitgang staan of op de bijrijdersplaats zitten en controleert de bus op de eventuele achtergebleven goederen.

Tijdens het verkleeden

Per kleedkamer is er altijd een leerkracht of begeleider aanwezig voor het toezicht en die ervoor zorgt dat de leerlingen voor en na het zwemmen douchen. De leerlingen mogen niet in de zwemzaal voordat de zwemonderwijzer aanwezig is. Als er leerlingen in de zwemzaal zijn, is er ook altijd een groepsleerkracht aanwezig.

Tijdens de zwemles

De groepsleerkracht houdt (mede) toezicht tijdens de zwemles en neemt daarvoor (zoals afgestemd met de andere begeleiders) plaats in de zwemzaal waar goed toezicht gehouden kan worden op alle leerlingen. De groepsleerkracht heeft daarbij ook de pedagogische eindverantwoordelijkheid. Een strafmaatregel van de zwemonderwijzer kan alleen in overleg met de groepsleerkracht worden gegeven.

De gemeente adviseert het vrij zwemmen onder schooltijd te laten vervallen. In plaats hiervan kunnen er bijvoorbeeld onder begeleiding van de zwemonderwijzers en groepsleerkrachten gerichte (simpele) waterspelen worden aangeboden. Ook kan de tijd worden ingezet voor een veilige wissel van groepen. Indien er gekozen wordt om toch vrij zwemmen aan te bieden behoort de zwemonderwijzer de leerlingen die nog niet goed kunnen zwemmen naar een apart gedeelte te brengen. Deze leerlingen dienen in een goed overzichtelijke en dus goed controleerbare ruimte onder permanent toezicht te staan. Als deze ruimte niet goed overzichtelijk is, dient de zweminstructeur

ervoor te zorgen dat de leerlingen die niet goed kunnen zwemmen herkenbaar zijn door bijvoorbeeld het dragen van een rood bandje, zwemhesje of zwemkurken. De groepsleerkracht houdt hierop (mede) toezicht.

Communicatie

De groepsleerkracht heeft een belangrijke communicatieve taak: relevante informatie wordt doorgegeven aan de zwemonderwijzer en hij informeert de school bij ongelukken en calamiteiten. De groepsleerkracht is intermediair naar de ouders en stelt alle nieuwe leerlingen altijd eerst voor bij de zwemonderwijzer.

Administratie

De groepsleerkracht houdt alle wijzigingen in de gegevens van leerlingen bij in het presentieboek of indien aanwezig in de computer in de zwemzaal, noteert altijd het diplomabezit (alleen het hoogste diploma) en de absnten, ondersteunt de zwemonderwijzer bij de vorderingenregistratie en schrijft de verzamellijsten. Tot slot deelt de groepsleerkracht de diploma's uit in de klas.

Verantwoordelijkheden p

BESTUUR/ SCHOOL

- Zorgt dat voldoende begeleiders aanwezig zijn bij schoolzwemmen;
- Begeleiders op de hoogte stellen van protocol;
- Veilige organisatie van en toezicht op schoolzwemmen;
- Zorgt dat er een ont-ruimingsplan is voor het zwembad;
- Ingrijpen bij onveilige situaties;
- Door ouders ingevulde formulieren bewaren in de schooladministratie.

GROEPSLEER- KRACHT

- Verantwoordelijk voor leerlingen tijdens en na de les;
- Grijpt in bij onveilige situaties;
- Heeft het recht zwem-onderwijs te annuleren of les voortijdig te beëindigen;
- Communiqueert met zwemonderwijzer en andere begeleiders over zaken als strafmaat-regelen, leerlingen en positie in zwembad;
- Intermediair, ook naar ouders toe;
- Administratieve verant-woordelijkheden.

ZWEMBAD- EXPLOITANT

- Waakt over gezondheid en veiligheid van bezoekers om kans op ongelukken te beperken;
- Wettelijke regelgeving naleven en voldoet aan geldende normen veiligheid en hygiëne;
- Beschikt over een calamiteiten- en ontruimingsplan;
- Draagt zorg voor aan-wezigheid benodigde materialen, verband-trommel, reddings-middelen.

Partijen schoolzwemmen

ZWEM- ONDERWIJZER

- Bevoegd en ehbo-gediplomeerd;
- Op de hoogte van calamiteiten- en ontruimingsplan;
- Verantwoordelijk voor lesinhoud en methodisch en veilig uitvoeren van zwemes in kindvriendelijk lesklimaat;
- Op de hoogte van zwemniveau van leerlingen;
- Houdt toezicht op naleven van regels;
- Houdt samen met groepsleerkracht en begeleider toezicht op leerlingen;
- Grijpt in bij onveilige situaties en kan les voortijdig beëindigen;
- Communiceert met groepsleerkracht over niveau, bijzonderheden en diplomabezit.

GEMEENTE ROTTERDAM

- Zorgt voor schoolzwemrooster, vervoer en financiën;
- Zorgt voor benodigde formatie gekwalificeerde zwemonderwijzers en werkplan schoolzwemmen Rotterdam;
- Controle op kwaliteit en veiligheid in zwembad;
- Toezicht op naleving van afspraken door de partijen.

VERVOERDER

- Heeft de plicht om leerlingen en begeleiders veilig te vervoeren van en naar zwembad;
- Zet tijdens vervoer goed materiaal in en zorgt voor gekwalificeerde chauffeurs;
- De bus en het busvervoer voldoen aan de wettelijke eisen.

De volledige afspraken met alle betrokken partijen zijn na te lezen in het protocol Schoolzwemmen Rotterdam. Dit protocol is in te zien of op te vragen bij uw schooldirectie of schoolbestuur of te downloaden in het Digitaal Onderwijsloket via de website rotterdam.onderwijsloket.nl.

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente
Rotterdam, Directie Jeugd en
Onderwijs

Postadres:
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam

Bezoekadres:
Het Timmerhuis
Halvemaanpassage 90
3011 DL Rotterdam

Telefoon: 010 - 2674680
Email: info@rotterdam.nl
Website: www.rotterdam.nl